

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ**

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітньо-наукова програма «Право»

Спеціальність D8 «Право»

Галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право»

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від 26.08.2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Актуальні питання права інтелектуальної власності
Викладач (-і)	Мироненко Ігор Віталійович, д.ю.н., професор кафедри цивільного права
Контактний телефон викладача	(0342) 596130
Е-mail викладача	ihor.myronenko@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	<p>Консультації проводяться відповідно до «Графіку індивідуальних занять», розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.cnu.edu.ua/op-доктор-філософії/</p> <p>Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується індивідуальних науково-дослідних завдань.</p>
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є нормативно-правові акти, практика їх застосування, доктринальні джерела, окремі поняття, терміни, дефініції, юридичні категорії, в яких відображені закономірності виникнення та розвитку права інтелектуальної власності, особливості правовідносин, що виникають у сфері інтелектуальної власності, а також, актуальні питання права інтелектуальної власності в умовах сьогодення.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальнотеоретичні та методологічні засади права інтелектуальної власності в Україні. 2. Актуальні питання правового регулювання окремих інститутів права інтелектуальної власності. 3. Виникнення, здійснення та припинення прав інтелектуальної власності. 4. Правова охорона та захист прав інтелектуальної власності. <p>Поряд з людською творчістю і винахідливістю інтелектуальна власність всюди навколо нас. Кожний продукт або послуга, які ми споживаємо або отримуємо у повсякденному житті – це результат інтелектуальної, творчої діяльності людини. Сьогодні все більше зростає розуміння того, що трансформація науково-технічних розробок в інноваційний продукт, придатний для виробництва і ринку, чи не найважчий етап у ланцюзі, який пов'язує розробника зі споживачем, а тому належна охорона суб'єктивних прав суб'єктів права інтелектуальної власності на належні ним об'єкти права інтелектуальної власності визнається в усьому світі невід'ємним елементом ринкових відносин. Вказані процеси супроводжуються швидким розвитком законодавства у сфері інтелектуальної власності, що проявляється у перманентному процесі появи нових нормативно-правових актів.</p>	

Навчальна дисципліна покликана сприяти засвоєнню здобувачами комплексу знань щодо доктринальних концепцій провідних цивілістичних наукових шкіл України до розуміння змісту права інтелектуальної власності, окреслення його місця в системі цивільного права України, вирішення проблемних питань щодо правового регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності.

Активний розвиток суспільних відносин у всіх сферах суспільного життя призводить до появи нових об'єктів права інтелектуальної власності, які потребують належного правового регулювання.

У зв'язку із наведенням співпраці України із європейськими державами ЄС поставив вимогу до України щодо гармонізації національного законодавства України із законодавством ЄС та імплементацією низки правових положень, в тому числі, й у сфері інтелектуальної власності. Сьогодні, розроблено та прийнято низку програм в цьому напрямку. Тому, все вище наведене підтверджує актуальність вивчення навчальної дисципліни «Актуальні питання права інтелектуальної власності».

Здобувачі, які проводять наукове дослідження у сфері права інтелектуальної власності повинні, насамперед, бути глибоко обізнані з напрямками та результатами наукових досліджень відповідних теоретичних та методологічних проблем даного інституту, формування його понятійного апарату, наукових категорій, якими оперує сучасна цивілістична наука.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Актуальні питання права інтелектуальної власності» є створення підґрунтя для подальшого розширення і поглиблення світогляду, формування та розвиток системи необхідних знань для здійснення дослідницької та викладацької діяльності у сфері права інтелектуальної власності.

Основними цілями вивчення дисципліни «Актуальні питання права інтелектуальної власності» є набуття та поглиблення здобувачами третього освітньо-наукового рівня вищої освіти теоретичного розуміння змісту правових категорій у сфері права інтелектуальної власності, визначення самостійного місця у механізмі правового регулювання цивільних відносин, а також формування та розвиток професійних компетентностей для самостійного розв'язання практичних проблем, які пов'язані з відносинами у сфері права інтелектуальної власності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

- здатність до розуміння предметної області права інтелектуальної власності та розуміння професійної діяльності за спеціальністю;
- здатність визначення нових перспективних напрямів наукових досліджень у сфері права інтелектуальної власності на базі розуміння доктринальних теоретичних засад та результатів наукових досліджень;
- здатність самостійного визначення, організації та проведення наукових досліджень у сфері права інтелектуальної власності, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення;
- здатність застосування методології та методики дослідницької роботи для створення нових систем утворюючих знань у сфері права інтелектуальної власності;
- здатність дотримуватись етики, правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та викладацькій діяльності.

Фахові компетентності:

- здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері права інтелектуальної власності та дотичних до нього міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей;

- здатність кваліфіковано застосовувати загальні та спеціальні нормативно-правові акти, які регулюють відносини, які виникають у сфері права інтелектуальної власності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності;

- здатність використовувати ресурси (в тому числі утворені із використанням інформаційних технологій), необхідні для проведення дослідження у галузі права інтелектуальної власності;

- здатність застосовувати знання основ педагогічної діяльності, дидактики вищої школи, традиційні та інноваційні форми навчання і педагогічні технології у сфері професійної діяльності

- здатність розробляти проекти нормативно-правових актів у сфері права інтелектуальної власності;

- здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися впродовж життя, оцінювати рівень власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію й професійну мобільність.

Програмні результати навчання:

- вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права інтелектуальної власності державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях;

- застосовувати наукові знання термінології, основні закономірності юридичного мислення та пізнання, формулювати поняття і категорії, класифікувати та узагальнювати положення права інтелектуальної власності;

- розуміти загальні принципи та методи правових наук, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних наукових дослідженнях проблем права інтелектуальної власності та у викладацькій практиці.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
2	D8 Право	1	нормативна

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Змістовий модуль 1. Загальнотеоретичні та методологічні засади права інтелектуальної власності в Україні			
Тема № 1. Право інтелектуальної власності: історико-правові та гносеологічні засади	2	-	6
Тема № 2. Питання вдосконалення законодавства України про інтелектуальну власність	2	2	6
Змістовий модуль 2. Актуальні питання правового регулювання окремих інститутів права інтелектуальної власності			
Тема № 3. Актуальні питання правового регулювання авторського права та суміжних прав	2	2	6
Тема № 4. Захист авторських прав при здійсненні наукових досліджень та у віртуальному просторі	2	-	6
Тема № 5. Правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг	2	2	6
Тема № 6. Правова охорона окремих об'єктів права інтелектуальної власності	2	-	6
Змістовий модуль 3. Виникнення, здійснення та припинення прав інтелектуальної власності			
Тема № 7. Набуття та припинення прав інтелектуальної власності	2	-	6
Тема № 8. Правочини у сфері інтелектуальної власності	2	2	6
Змістовий модуль 4. Правова охорона та захист прав інтелектуальної власності			
Тема № 9. Правова охорона прав інтелектуальної власності	2	-	6
Тема № 10. Захист прав інтелектуальної власності	2	2	6
Разом за семестр	20	10	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою та визначається «Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf, а також «Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті» (далі - МРПОУ), затвердженими Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол №13 від 27 червня 2024 року) https://law.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf Підсумковий бал з навчальної дисципліни складається з підсумкового семестрового балу та балу за екзаменаційну роботу. Впродовж семестру здобувач отримує бали за різні види робіт, які сумуються у підсумковий семестровий бал. Підсумковий семестровий бал складається з суми балів, отриманих здобувачем за свою навчальну діяльність протягом семестру і дорівнює сумі підсумкового балу за семінарські (практичні) заняття (максимально 20 балів), самостійну роботу (максимально 10 балів) і балу за</p>		

	індивідуальну роботу (максимально 20 балів) та в сукупності може складати максимально 50 балів. Максимальний бал за екзаменаційну роботу – 50 балів.
Вимоги до письмової роботи	<p>Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання здобувачами завдань для самостійної роботи та індивідуальних завдань, а також екзаменаційної роботи, яка є формою підсумкового контролю знань.</p> <p>Індивідуальне науково-дослідне завдання передбачає опрацювання та критичний аналіз результатів наукових досліджень на стику предметної області навчальної дисципліни та дисертаційної роботи здобувача (тематика завдання визначається спільно викладачем та здобувачем). Максимальна кількість балів - 20.</p> <p>Самостійна робота полягає у реферуванні наукових публікацій та узагальненому аналізі результатів наукових досліджень цих публікацій (вибір здійснюється спільно з викладачем). Максимальна кількість балів – 10.</p> <p>Максимальний бал за письмові роботи – 30 балів.</p>
Семінарські заняття	<p>Система оцінювання семінарських занять передбачає поточні оцінки успішності (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно») – виставляються під час проведення семінарських (практичних) занять. Підсумкова оцінка за семінарські (практичні) заняття виставляється в кінці семестру за результатами роботи на семінарських (практичних) заняттях, самопідготовки і є середнім арифметичним (<u>заокругленим до сотих</u>) всіх отриманих оцінок за семінарські (практичні) заняття та оцінок за відпрацьовані заняття. Підсумковий бал за семінарські (практичні) заняття (максимально 20 балів) – підсумкова оцінка за семінарські (практичні) заняття, помножена на коефіцієнт 4, заокруглена до цілого.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену і є формою оцінювання результатів навчання на завершальному етапі вивчення дисципліни. Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни (семестрового екзамену), якщо він виконав усі види робіт, передбачені силабусом, та набрав за результатами семестрового (поточного) контролю не менше 25 балів.</p> <p>Залік може проводитися у тестовій формі з використанням технологій дистанційного навчання на платформі https://d-learn.pnu.edu.ua/, що передбачає розв'язання 50 тестових завдань різної складності, кожне з яких оцінюється у 2 бали.</p>
Підсумковий контроль	<p>Підсумковий контроль – екзамен. Екзамен проводиться у письмовій формі та охоплює весь обсяг навчальної дисципліни. Екзамен оцінюється від 1 до 50 балів. Зміст питань, що виносяться на екзамен, форма та структура завдань та їх оцінювання визначається керівником курсу, затверджується на засіданні кафедри. Отриманий в результаті здачі екзамену бал заноситься у відомість успішності, додається до виставлених балів за семінарські (практичні) заняття, самостійну роботу та індивідуальні завдання і складає підсумковий семестровий бал.</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання здобувачами декількох обов'язкових письмових робіт, про які йшлося у попередньому розділі. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у визначені керівником терміни, загалом, не пізніше дня проведення останнього семінарського заняття. Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності.

Академічна доброчесність:

Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається «Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника». URL: <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають лекції і практичні заняття з даної навчальної дисципліни.

Неформальна освіта

Визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (в редакції від 12.02.2021 року). <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Мироненко Н.М., Штефан А.С. Ефективність та якість законодавства у сфері інтелектуальної власності через призму кодифікації: науково-практичне видання / НДІ інтелектуальної власності НАПрН України. К.: Інтерсервіс, 2022. 48 с.
2. Шабалін А.В. Актуальні питання захисту права інтелектуальної власності: навчально-практичний посібник / НДІ ІВ НАПрН України. К.: Інтерсервіс, 2020. 160 с.
3. Зеров К.О. Особливості захисту авторських прав на твори, розміщені в мережі Інтернет: монографія К.: Інтерсервіс, 2018. 220 с.
4. Питання інтелектуальної власності: збірник аналітичних матеріалів. Випуск 23. Київ: НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, 2025. 70 с.
5. Інтелектуальна власність в цифровій економіці: проблеми теорії і практики: монографія / за ред. Г.О. Андрощука, НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ. К.: Інтерсервіс, 2025. 452 с.
6. Систематизація законодавства у сфері інтелектуальної власності в Україні та ЄС : монографія / за науковою редакцією д.ю.н., проф. член-кореспондента НАПрН України Мироненко Н. М.; НДІ інтелектуальної власності НАПрН України. К.: Інтерсервіс, 2025. 256 с.
7. Актуальні проблеми інкорпорації та кодифікації законодавства з інтелектуальної власності з огляду на євроінтеграційні процеси в Україні: збірник наукових праць за ред. д.ю.н. Н. М. Мироненко; НДІ інтелектуальної власності НАПрН України. К.: Інтерсервіс, 2024. 120 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в методичних вказівках для семінарських занять та самостійної роботи аспірантів, які розміщеному на сайті кафедри <https://kcp.cnu.edu.ua/op-доктор-філософії/>

Викладач

проф. І. В. Мироненко